

Mandat for arbeidsgruppe

Fiskeri- og kystdepartementet har besluttet å opprette en arbeidsgruppe som skal vurdere erfaringene fra prøveordningen med meklingsinstans ved uenighet om fastsettelse av minstepris på fisk i første hånd, og foreta en teknisk gjennomgang av råfiskloven.

Mandatet begrenses av at hovedtrekkene i salgslagssystemet og omsetningsmonopolet skal ligge fast, herunder at det fortsatt skal fastsettes en minstepris for fisk i første hånd, og at dette således er en gjennomgang av tekniske forhold i råfiskloven.

Innenfor disse rammene skal arbeidsgruppen vurdere:

- Erfaringene fra prøveordningen med meklingsinstans ved uenighet om fastsettelse av minstepris på omsetning av fisk i første hånd og den evalueringen som er gjort av prøveordningen, og eventuelt foreslå tiltak.
- Oppdatering av råfiskloven i forhold til utviklingen av salgslagssystemet etter at loven ble vedtatt i 1951.

Arbeidsgruppen skal gi en historisk beskrivelse av salgslagssystemet. Den skal videre beskrive alle de sentrale elementene i dagens salgslagssystem, herunder det rettslige grunnlaget for systemet. Arbeidsgruppen skal gi en særskilt beskrivelse av minsteprissystemet, både i historisk perspektiv og slik det er i dag. Den skal også beskrive den toårige prøveordningen med meklingsinstans i 2007 og 2008 og erfaringene med den.

Minsteprisen fastsettes i dag ensidig av fiskesalgslagene etter at det er gjennomført forhandlinger med fiskekjøpernes organisasjoner. Arbeidsgruppen skal utrede erfaringene fra prøveordningen med meklingsinstans og den evalueringen som er gjort, og eventuelt foreslå tiltak. Arbeidsgruppen skal også utrede fordeler og ulemper ved dagens ordning for å fastsette minsteprisen.

Det skal videre vurderes om det bør tydeliggjøres i lov eller retningslinjer hvilke hensyn det er relevant å ta ved fastsettelse av en minstepris. Skal for eksempel minsteprisen bare være et middel til å sikre fiskerne en viss minsteinntekt i markedet (sikkerhetsnett), eller er det også relevant å bruke minsteprissystemet til å ta ut ytterligere inntekter i markedet? Bør minsteprisen være betydelig lavere enn markedspris, jf. debatten rundt minsteprisfastsettelsen i hvitfisksektoren i desember 2008 i forbindelse med finanskrisen? Hvor ofte bør minsteprisen justeres? Hvem bestemmer når endringer skal vurderes? Det skal tas hensyn til muligheten for at verdiskapingen innen sjømatnæringen kan økes gjennom bedre samhandling i hele verdikjeden.

Arbeidsgruppen skal videre gjennomgå alle sider ved råfiskloven med sikte på oppdateringer av loven. En skal særlig se hen til at loven ikke har gjennomgått noen systematiske endringer siden den ble vedtatt i 1951, og at den således i begrenset grad

gir en oversiktlig framstilling av hva som er å anse som gjeldende rett. En skal videre se hen til hva som er de viktigste hensynene bak salgslagssystemet i dag, jf. for eksempel at salgslagene over tid har fått en helt sentral rolle i arbeidet med kvotekontroll og kartlegging av uttak av fiskeressurser.

Målsettingen med denne delen av arbeidet er således å oppdatere loven, ikke å gjøre materielle endringer. Dette er ikke til hinder for at arbeidsgruppen kan foreslå mindre justeringer i det materielle regelverket dersom den skulle se et åpenbart behov for det, innenfor rammene av at hovedelementene i salgslagssystemet ligger fast.